

Prosjekt:

Nytt Strålesenter Telemark

Tittel:

B

Spesielle kontraktsbestemmelser 8407

01	Utgitt for konkurranse	04.04.25	Mette N. Stovner	Mette R. Knudsen
Rev.	Beskrivelse	Rev. Dato	Utarbeidet av	
Kontraktor/leverandørs logo: 		Bygg nr:	Etasje nr.:	Systemgr.:
Prosjekt: STRÅLE	Opphav: 0000	Fag: N	Dok.type: KO	Løpenr.: 0015
		Rev.nr.: 01	Utgiv.kode G	

Side 1 av 13

Endringslogg

Rev.	Kapittel	Endring	Navn
01	-	Utgitt for konkurranse	Mette N. Stovner

Innholdsfortegnelse

1	Generelle kontraktsbestemmelser	3
2	Kontraktsdokumenter og tolkningsregler (jf. NS 8407 punkt 2)	3
3	Generelt om samhandlingsmodellen (NS 8407 pkt. 3)	3
4	Nøkkelpersonell.....	4
5	Sikkerhetsstillelse (NS 8407 pkt. 7).....	4
6	Forsikringsbevis (NS 8407 pkt 8).....	5
7	Kontraktsmedhjelpere	5
8	Overdragelse av kontraktsforpliktelser (jf. NS 8407 punkt 11)	6
9	Tiltransport (NS 8407 punkt 12 og 13)	6
10	Byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll (jf. NS 8407 punkt 12.4)	6
11	Kontraktsgjenstanden (NS 8407 punkt 14)	6
12	Byggherrens HMS- og Seriøsitetsskrav (NS 8407 punkt 18 m.m.)	7
13	Byggherrens rett til å føre kontroll og virkningene av kontroll og godkjenning (jf. NS 8407 punkt 20.2 og 20.3)	7
14	Materialer levert eller bestemt av byggherren (jf. NS 8407 punkt 22.4).....	7
15	Byggherrens tilbakeholdsrett (NS 8407 pkt 28.3).....	8
16	Endringer (NS 8407 pkt 31.1).....	8
17	Pålegg om tidsmessig omlegging. Herunder forsering (ns8407 pkt 31.2).....	8
18	Forsering ved uberettiget avslag (NS 8407 punkt 33.8).....	9
19	Rigg/drift (jf. NS 8407 punkt 34.1.3)	9
20	Uenighet om endringer mv. (jf. NS 8407 punkt 35)	10
21	Prøvedrift (NS 8407 punkt 38.2)	10
22	Byggherrens rett til overtakelse (NS 8407 punkt 37).....	10
23	Byggherrens rett til å nekte overtakelse (NS 8407 punkt 37.3)	10
24	Betaling av slutfaktura (NS 8407 punkt 39.2)	10
25	Reklamasjon ved overtakelse (NS 8407 punkt 42.2.1)	10
26	Gjennomføring av utbedringer etter overtakelse (jf. NS 8407 punkt 42.3.3)	10
27	Avbestilling (NS 8407 punkt 44)	11
27.2.	Byggherren har rett til å avbestille hele eller deler av arbeidet i fase 2 -	11
28	Rett til å bruke prosjekteringsmaterialet / sikring av data (NS 8407 punkt 47.2.2).....	11
29	Lovgivning og tvisteløsning (jf. NS 8407 punkt 35.2, punkt 50.2 og punkt 50.3)	12
30	Åpenhet, innsyn og revisjon	12
31	Taushetsplikt og media	13

1 Generelle kontraktsbestemmelser

Denne avtalen skal inkludere alle de alminnelige bestemmelsene i NS 8407:2011 utgitt av Standard Norge, med de endringer og tillegg som beskrevet nedenfor.

2 Kontraktsdokumenter og tolkningsregler (jf. NS 8407 punkt 2)

2.1. Kontraktsdokumenter

NS 8407 punkt 2.1 utgår og erstattes med:

Kontrakten består av dokumentene opplistet i dokumentliste i A generell del.

2.2. Tolkningsregler

Funksjonskrav og krav til løsninger, kvalitet eller merke som er spesifisert i kontrakten, gjelder foran totalentreprenørens løsningsvalg, med mindre totalentreprenøren har tatt et uttrykkelig forbehold.

De dokumentene som inngår i kontrakten utfyller hverandre, og kontrakten skal tolkes med det som utgangspunkt. Inneholder dokumentene bestemmelser som strider mot hverandre, gjelder spesielle bestemmelser foran generelle, og bestemmelser utarbeidet særskilt for kontrakten foran standardiserte bestemmelser.

3 Generelt om samhandlingsmodellen (NS 8407 pkt. 3)

NS 8407 punkt 3 gjelder med følgende tillegg:

Prosjektet gjennomføres i samspill, slik beskrevet i de øvrige kontraktsdokumentene, herunder dokumentet "D20 Rammeverk for samspill". Den valgte modellen reflekteres også i utformingen og innholdet av bestemmelsene i kontrakten mellom partene.

Samspillsmodellen forutsetter tett samarbeid mellom partene i alle faser av prosjektet. Omfanget av Totalentreprenørens samarbeid er ikke klart definert på forhånd, men rekker lengre enn det som forutsettes i NS 8407 pkt. 3 og 21.4.

Det må påregnes brukermedvirkning i alle faser i prosjektet. Totalentreprenøren plikter å utføre prosjektering og produksjon i tett samarbeid med byggherre og brukere, herunder delta i brukermedvirkning. For nærmere beskrivelse av brukermedvirkningsprosessen vises til kontraktens dokument Rammeverk for brukermedvirkning.

Totalentreprenøren, samt eventuelt underentreprenør hvor dette er hensiktsmessig, skal delta i alle møter og i de organer mv., som byggherre finner nødvendig for å gjennomføre prosjektet på en tilfredsstillende måte, se blant annet Rammeverk for brukermedvirkning.

Totalentreprenøren kan ikke påberope seg omfanget av samhandling, nødvendig opplæring, anskaffelse av programvare, etc. Som grunnlag for krav om fristforlengelse eller vederlagsjustering, med mindre dette vesentlig overskrider det totalentreprenøren kunne forvente ved kontraktsinngåelse..

Byggherren og totalentreprenøren er ansvarlig for å gjennomføre opplæring av egen organisasjon, samt å skaffe alt utstyr, som er nødvendig for å delta i den integrerte samhandling.

Totalentreprenøren skal benytte byggherrens prosjektstyringsverktøy Omega 365. Det vil bli gitt opplæring i bruk av Omega 365.

4 Nøkkelpersonell

Partene er innforstått med at kontinuitet er et suksesskriterium for samspillsorganisasjonen. Partene vil med alle rimelige midler sikre at nøkkelpersonell forblir i sine roller inntil prosjektet er ferdigstilt.

4.1. Byggherrens utskifting av totalentreprenørens personell

NS 8407 gjelder med følgende tillegg:

Dersom totalentreprenørens personell utfører sitt arbeid på en slik måte at det går ut over den integrerte samhandlingen eller utførelsen og får konsekvenser for fremdrift, kvalitet, kostnader, HMS eller samfunnsansvar, eller dersom personellet ellers viser seg uegnet til å utføre sine arbeidsoppgaver, skal dette søkes løst i minnelighet. Dersom dette ikke lykkes, kan byggherren kreve at totalentreprenøren på egen bekostning skifter ut vedkommende person. Ved utskiftning skal Byggherren godkjenne nytt personell for å sikre at kravene gitt i konkurransegrunnlaget blir ivarettatt.

Alle totalentreprenørens kontrakter med underentreprenører og andre kontraktsmedhjelpere skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

4.2. Totalentreprenørens utskifting av nøkkelpersonell

NS 8407 gjelder med følgende tillegg:

Totalentreprenøren har ikke anledning til å skifte ut tilbudt nøkkelpersonell. Enhver utskifting av totalentreprenørens nøkkelpersonell definert i totalentreprenørens tilbud eller i endelig fastpriskontrakt, medfører en bot for hver enkelt utskiftet nøkkelperson.

Dette gjelder følgende roller:

Prosjektleder: kr. 5 000 000

Prosjekteringsleder: kr. 3 000 000

Øvrige nøkkelpersonell: kr. 1 000 000

Utskifting som følge av at nøkkelpersonen blir omplassert, oppsagt eller avskjediget, er ikke unntatt fra ansvar til å svare bot. Unntatt fra ansvar er en utskifting som følge av permisjon, oppsigelse av egen stilling, dokumentert sykdom eller død, eller en godkjent utskifting som følge av en forespørsel fra byggherren.

Ved utskifting av nøkkelpersonell skal den som erstatter nøkkelpersonen ha tilsvarende kompetanse og erfaringsnivå som den han erstatter.

5 Sikkerhetsstillelse (NS 8407 pkt. 7)

Totalentreprenøren skal stille sikkerhet for sine kontraktsforpliktelser, jf NS 8407 pkt. 7.2.

Totalentreprenøren skal levere byggherren garantierklæring iht NS 8407 før kontraktsarbeidenes start og ikke senere enn 14 dager etter at kontrakt er inngått. Manglende levering av garantierklæring innen fristen utgjør vesentlig mislighold av kontrakten.

6 Forsikringsbevis (NS 8407 pkt 8)

Totalentreprenøren skal levere byggherren kopi av forsikringsbevis før kontraktarbeidenes start og ikke senere enn 14 dager etter at kontrakt er inngått. Manglende levering av forsikringsbevis innen fristen utgjør vesentlig mislighold av kontrakten.

7 Kontraktsmedhjelpere

Det legges opp til at samspillsorganisasjonen i felleskap engasjerer tekniske leverandører (UE) som skal benyttes i gjennomføringsfasen.

7.1. Antall ledd i leverandørkjeden

Totalentreprenøren kan ikke, uten byggherrens skriftlige samtykke, ha flere enn to ledd i leverandørkjeden under seg. Samtykke vil kun være aktuelt dersom vilkårene i forskrift om offentlige anskaffelser § 19-3 (2) er oppfylt.

Ved brudd på bestemmelsen kan byggherren sette en rimelig frist for totalentreprenøren til å rette forholdet. Unnlatelse av å rette forholdet innen fristens utløp, anses som mislighold som gir byggherren rett å heve avtalen.

7.2. Videreføring av krav til kontraktsmedhjelpere

NS 8407 punkt 10 gjelder med følgende tillegg:

Alle avtaler om underentrepriser/prosjektering skal inneholde likelydende bestemmelser om Arbeidets utførelse, forhold på byggeplassen, HMS, SHA og seriøsitet, eiendomsrett og andre Rettigheter til kontraktsarbeid og materialer og utførelse ved underentreprise som i denne kontrakt Med bilag. For øvrig skal nevnte avtaler ikke inneholde noe som reduserer byggherrens rett etter Kontrakten.

7.3. Kontraktsmedhjelperens arbeid

NS 8407 punkt 10 gjelder med følgende tillegg:

Dersom totalentreprenørens kontraktsmedhjelpere utfører sitt arbeid på en slik måte at det påvirker samspillet eller utførelsen, og dette har konsekvenser for fremdrift, kvalitet, kostnader, HMS eller samfunnsansvar, eller hvis kontraktsmedhjelpere ellers viser seg uegnet til å utføre sine arbeidsoppgaver, skal dette søkes løst i lavest mulig nivå i organisasjonen. Dersom partene ikke lykkes med å løse problemet, kan byggherren kreve at totalentreprenøren på egen bekostning erstatter den aktuelle kontraktsmedhjelperen.

Byggherre kan kreve utskifting av underentreprenør uten omkostninger for byggherre ved Manglende etterlevelse av kravene som fremgår i kontraktens kapittel D2 (krav til kvalitet, HMS, Seriøsitet, miljø og sikring), dersom totalentreprenøren ikke sørger for at avvik blir rettet innen Rimelig tid etter at avviket/misligholdet oppsto.

7.4. Inntreden i underentrepriser

Byggherren har rett til å tre inn i entreprenørens kontrakter med underentreprenører, underleverandører eller andre kontraktsmedhjelpere i de tilfeller hvor entreprenøren vesentlig misligholder sine kontraktsforpliktelser overfor byggherren eller overfor underentreprenør, underleverandør eller annen kontraktsmedhjelper, eller stanser sine betalinger til kontraktsmedhjelperne, blir insolvent eller går konkurs.

Entreprenøren plikter å sikre byggherren denne rett overfor kontraktmedhjelpere ved å innta klausuler som ivaretar disse rettigheter i kontraktene.

8 Overdragelse av kontraktsforpliktelser (jf. NS 8407 punkt 11)

NS 8407 punkt 11 utgår og erstattes med:

Byggherren har rett til å overdra sine kontraktsforpliktelser til felleseide helseforetak, helseforetak, eller en statlig myndighet, øvrige berørte aktører, eller disse sine rettsetterfølgere, som skal stå som eier eller bruker av kontraktsgjenstanden.

9 Tiltransport (NS 8407 punkt 12 og 13)

NS 8407 punkt 12.1.2 utgår og erstattes med:

Byggherren har rett til å transportere en eller flere av sine kontraktsmedhjelpere til totalentreprenøren.

10 Byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll (jf. NS 8407 punkt 12.4)

Totalentreprenøren har ansvar for å koordinere grensesnitt på sideleveranser kontrahert av byggherren, herunder MTU, løst inventar og utstyr, IKT m.m. Med koordinering av grensesnitt menes at totalentreprenøren plasserer sideentreprenører i fremdriftsplan, inkluderer sideentreprenører i grensesnittsmatriser og gir tilgang til sideentreprenør på byggeplass. Totalentreprenøren skal i tett samarbeid med byggherren samordne for byggherrens innkjøp, koordinering og montasje av brukerutstyr.

Byggherren kan pålegge totalentreprenøren å gjennomføre byggeplassadministrasjon og Fremdriftskontroll ut over ovennevnte av byggherrens kontraktsmedhjelpere. Partene skal i slike tilfeller avtale eventuell kompensasjon for byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll basert på omfanget av leveransen.

11 Kontraktsgjenstanden (NS 8407 punkt 14)

NS 8407 punkt 14.1 gjelder med følgende tillegg:

Totalentreprenøren kan i gjennomføringsfasen ikke fravike de beskrivelser av kontraktsgjenstanden som fremkommer av kontrakten uten etter skriftlig aksept fra byggherren.

Dersom beskrivelser i kontrakten likevel ikke er egnet til å oppfylle kontraktens krav, har totalentreprenøren ansvar for å utarbeide nye løsninger som er i tråd med kontraktens krav, uten at dette gir totalentreprenøren krav på vederlagsjustering eller fristforlengelse i gjennomføringsfasen. Totalentreprenøren skal i slike tilfeller følge de avtalte rutiner for varsling.

Partene skal i fase 1/samspillsfasen bli enige om en prosess for produktavklaringer. Alle produkter og leveranser som er tenkt levert skal fremlegges for byggherren for gjennomgang, med mindre annet er konkret avtalt.

12 Byggherrens HMS- og Seriøsitetskrav (NS 8407 punkt 18 m.m.)

NS 8407 gjelder med følgende tillegg:

Byggherrens krav til HMS, seriøsitet og miljø, herunder konsekvenser ved mislighold/brudd på Bestemmelsene fremgår av bilagene i kapittel D2.

Brudd på pliktene knyttet til HMS, seriøsitet og miljø i denne kontrakten vil kunne bli nedtegnet og få betydning i senere konkurranser, enten i kvalifikasjons- eller tildelingsomgangen. Gjentatte eller vesentlige brudd på bestemmelsene i kapittel D2 vil være å anse som et vesentlig Kontraktsbrudd.

13 Byggherrens rett til å føre kontroll og virkningene av kontroll og godkjenning (jf. NS 8407 punkt 20.2 og 20.3)

NS 8407 punkt 20.2 og 20.3 gjelder med følgende tillegg:

Kontraktsarbeidet gjennomføres med samspill, og byggherren vil som en følge av dette få et større innblikk i totalentreprenørens prosjektering og utførelse. Dette begrenser ikke totalentreprenørens ansvar i forhold til det som følger av en totalentreprisekontrakt etter NS 8407. Det legges til grunn at totalentreprenøren gjennom samspillsfasen vil gjennomgå all dokumentasjon og rette eventuelle feil som en del av denne prosessen.

Totalentreprenøren kan ikke legge til grunn at byggherren gjør seg nærmere kjent med de løsninger som prosjekteres og utføres enn det som ellers følger av en totalentreprisekontrakt etter NS 8407.

14 Materialer levert eller bestemt av byggherren (jf. NS 8407 punkt 22.4)

14.1. Materialer levert eller bestemt av byggherren (JF. NS 8407 PUNKT 22.4)

NS 8407 punkt 22.4 gjelder med følgende tillegg:

Byggherren skal ikke anses å ha valgt materialer, løsninger eller annen prosjektering i henhold til NS 8407 punkt 22.4, med mindre dette er skriftlig akseptert av byggherrens representant.

Alle produkter og leveranser som er tenkt levert skal fremlegges for byggherren.

14.2. Byggherrens valg av løsninger og annen prosjektering (jf. NS 8407 punkt 24)

NS 8407 punkt 24 utgår og erstattes med:

Alle løsninger, annen prosjektering og annet materiale som velges eller overleveres

Totalentreprenøren frem til underskrevet kontrakt for gjennomføringsfasen, skal anses som utarbeidet, prosjektert eller valgt av totalentreprenøren selv, med unntak av forhold regulert i pkt. 14.1. Dette gjelder uavhengig av om valg av løsninger eller annen prosjektering er foretatt av, eller i samhandling med, byggherren. Totalentreprenøren er fullt ut ansvarlig for at de endelige løsningene og prosjekteringen er egnet til å nå de kravene til kontraktsgjenstanden som fremgår av NS 8407 punkt 14, og at han kan innestå for de garantier han har avgitt i NS 8407 punkt 42. Kostnader som følge av slik risiko skal være hensyntatt i risikoavsetningen for Fase 2, jf. Bilag F1.

Ovennevnte innebærer at mangler ved prosjekteringen, enten den stammer fra Fase 1 eller Fase 2, ikke skal medføre endring av pris, påslag eller milepæler.

Unntakene som er angitt i NS 8407 punkt 24.2.1 eller bestemmelsene om kontroll, varsling og svar i NS 8407 punkt 24.2.2, gjelder ikke.

Bestemmelsene i dette punkt gjelder ikke opplysninger, prosjektering eller annet materiale byggherren har overlevert totalentreprenøren i tilknytning til grunnforhold. Risiko for grunnforhold reguleres i sin helhet av NS 8407 punkt 23.1

15 Byggherrens tilbakeholdsrett (NS 8407 pkt 28.3)

Byggherren har rett til å holde tilbake en forholdsmessig andel av kontraktssummen dersom totalentreprenøren ikke har innlevert sentrale planer eller rapporter innen angitte frister. Dette gjelder blant annet: planer og rapporter som fremgår i bilag A1 generell del, D2 HMS/seriøsitet/miljøkrav og E4, herunder fremdriftsplan, kvalitetsplan m.m.

16 Endringer (NS 8407 pkt 31.1)

NS 8407 punkt 31.1 gjelder med følgende endringer og presiseringer:

Byggherren kan ikke pålegge totalentreprenøren endringer ut over 25 % netto tillegg til kontraktssummen.

Utløsning av opsjoner beskrevet i kontrakten anses ikke som endring.

Avvik i forhold til kontraktens mengdeangivelse for grunnarbeider skal ikke inngå i beregningsgrunnlaget for netto tillegg til kontraktssum.

17 Pålegg om tidsmessig omlegging. Herunder forsering (ns8407 pkt 31.2)

NS 8407 punkt 31.2 gjelder med følgende justering/presisering:

Byggherren har rett til å endre fremdriftsplanen, og kan både kreve forsering og utsettelse av de tidspunkter og milepæler for kontraktarbeidet som følger av kontrakten og/eller senere endringer.

18 Forsering ved uberettiget avslag (NS 8407 punkt 33.8)

NS 8407 punkt 33.8 gjelder med følgende presiseringer og tilføyelser:

Før forsering etter første ledd iverksettes, skal byggherren varsles med angivelse av hvilke forseringstiltak som planlegges og hva forseringen antas å ville koste. Med angivelsen skal det følge en redegjørelse for hvordan Entreprenøren har kommet til sitt anslag og som viser at anslaget fremstår forsvarlig og realistisk. Entreprenøren har ikke krav på dekning av utgiftene til forsering ved unnlatt eller for sen varsling og redegjørelse etter dette punkt.

Entreprenøren er videre forpliktet til å fortløpende orientere om pådratte merkostnader og informere om det er grunn til å anta at faktiske kostnader vil avvike fra tidligere anslag. Det skal redegjøres for årsaken til at det er grunn til å anta at slike eventuelle avvik vil kunne oppstå.

Anslag og redegjørelser i dette punktet, skal være basert på angivelse av konkrete merutgifter og ikke ta utgangspunkt i global-betraktninger, inntjent verdi-analyser eller tilsvarende overordnede beregningsmetodikker.

19 Rigg/drift (jf. NS 8407 punkt 34.1.3)

Følgende standardiserte bestemmelser gjelder for vederlagsjustering for kapitalytelser, rigging, drift og nedrigging ved bruk av fastpris:

Totalentreprenøren kan ikke kreve tillegg til kontraktfestet vederlag for rigg- og driftsyntelser før netto sum av endringsarbeider* (eks mva) overstiger 5 % av kontraktssummen. Netto endringsarbeider* ut over dette utløser deretter en rigg- og driftskompensasjon på 7 % av endringens verdi som overstiger 5% av kontraktssummen (eks mva).

* Følgende anses ikke som «endringsarbeid» som skal medtas i beregningen eller gi rett til kompensasjon for rigg/drift:

- *Regulering av kontraktssummen pga. Lønns- eller prisstigning,*
- *Utbetaling av eventuelt påslag pga. Administrasjon av sideentreprenører eller tiltransport av entreprisekontrakter/prosjekteringsoppdrag m.v,*
- *Avbestillingserstatning,*
- *Regningsarbeid*
- *Kompensasjon for ventetid*
- *Endringsarbeid som gjøres opp inklusive rigg/drift*
- *Kompensasjon for økt rigg og drift i endret byggetid*
- *Kompensasjon for plunder og heft*

Vederlagsjustering ved økning i byggetid (tidsrigg) reguleres i henhold til NS 8407.

Bestemmelsen gjelder ikke ved regningsarbeid hvor rigg/drift inngår i vederlaget.

20 Uenighet om endringer mv. (jf. NS 8407 punkt 35)

NS 8407 punkt 35.2 første ledd bokstav a) utgår.

21 Prøvedrift (NS 8407 punkt 38.2)

Beskrivelse av prøvedriftsperioden fremgår av bilag D13 Krav til systematisk ferdigstillelse, uttesting, prøvedrift og idriftsettelse.

22 Byggherrens rett til overtakelse (NS 8407 punkt 37)

Byggherren har rett til å overta kontraktsarbeidet på avtalt sluttfrist.
Entreprenøren kan ikke kreve overtakelse før avtalt sluttfrist.

23 Byggherrens rett til å nekte overtakelse (NS 8407 punkt 37.3)

NS 8407 punkt 37.3 gjelder med følgende presisering:

Byggherren kan nekte å overta hvis det foreligger mangler ved den dokumentasjon som det er avtalt skal foreligge ved overtakelsen. Tilsvarende gjelder i et tilfelle hvor dokumentasjonen blir fremlagt og strukturert på en måte som vanskeliggjør arbeidet med å få tilstrekkelig oversikt over om all påkrevd dokumentasjon er levert. Entreprenør må derfor i god tid før overtakelse sørge for at struktur mv., er avklart med Byggherren. Entreprenøren har selv ansvaret for å fremlegge dokumentasjon/oversikter som er egnet til å verifisere at all påkrevd dokumentasjon er blitt levert.

24 Betaling av slutfaktura (NS 8407 punkt 39.2)

NS 8407 punkt 39.2 gjelder med følgende tillegg:

Byggherren kan holde tilbake innestående beløp inntil FDV-dokumentasjonen er godkjent og entreprenørens eventuelle leveranser på tegningsgrunnlag/BIM er levert «som bygget».

25 Reklamasjon ved overtakelse (NS 8407 punkt 42.2.1)

For kontraktsarbeider som ikke er besiktiget, gjelder ikke bestemmelsen om reklamasjon ved overtakelse.

26 Gjennomføring av utbedringer etter overtakelse (jf. NS 8407 punkt 42.3.3)

NS 8407 punkt 42.3.3 annet avsnitt, første punktum utgår og erstattes med:
Utbedring av mangler reklamert etter overtagelsen skal skje løpende.

27 Avbestilling (NS 8407 punkt 44)

27.1. Avbestilling av kontraktarbeidet i samspillsfasen

NS 8407 punkt 44 utgår.

Byggherren har, frem til inngått kontrakt for gjennomføringsfasen, rett til å avbestille hele eller deler av arbeidet under kontrakten. Totalentreprenøren har ikke krav på erstatning for tapt fortjeneste eller annet økonomisk tap han lider som følge av avbestillingen.

27.2. Byggherren har rett til å avbestille hele eller deler av arbeidet i fase 2 - Gjennomføringsfasen

Ved avbestilling etter inngått kontrakt for fase 2 - gjennomføringsfasen gjelder NS 8407 punkt 44 første, andre og fjerde ledd. NS 8407 punkt 44 tredje ledd erstattes med:

Dersom det samlede vederlag etter fradrag og tillegg ved endringsarbeider reduseres med mer enn 15 % av kontraktssummen, har totalentreprenøren rett til en normert kompensasjon på 3 % av kontraktsverdien av den avbestilte deler som overstiger terskelen på 15% av kontraktarbeidet eks. Mva. Ovennevnte bestemmelser begrenser ikke byggherrens rett til å heve kontrakten ved totalentreprenørens mislighold, jf. NS 8407 pkt. 46.

28 Rett til å bruke prosjekteringsmaterialet / sikring av data (NS 8407 punkt 47.2.2)

NS 8407 punkt 47.2.2 utgår og erstattes med:

Sykehusbygg HF, det aktuelle helseforetaket og helseregionen (rhfene) (heretter Helseforetakene) skal, uavhengig av organisasjonsform i det aktuelle prosjektet, inneha eiendomsretten, herunder alle immaterielle og materielle rettigheter til ethvert resultat som fremkommer eller frembringes i forbindelse med prosjektet. Dette gjelder eksempelvis, alle digitale data, inkludert data som ligger i eller er tilknyttet bygningsinformasjonsmodellen for prosjektet (BIM), herunder beregninger, simuleringer, databaser, objektbiblioteker og FDV-dokumentasjon og alle andre leveranser tilknyttet prosjektet som er utviklet og/eller fremskaffet av de prosjekterende, entreprenørene og/eller andre leverandører i prosjektet, herunder deres underleverandører (samlet betegnet som leverandørene). Rettighetene omfatter også rett til endring og videreoverdragelse.

Rettighetene som er angitt i avsnittet rett ovenfor gjelder ikke rettigheter til materiale som var eid av leverandørene forut for starten av det aktuelle prosjektet.

Helseforetakene får en tidsubegrenset, vederlagsfri og ikke-eksklusiv rett til å utnytte hele eller deler av slikt materiale nevnt i andre ledd (disposisjonsrett) som leveres til Helseforetakene i forbindelse med prosjektet, herunder rett til å bruke, kopiere, modifisere og videreutvikle slikt materiale, enten selv eller ved hjelp av tredjepart. Helseforetakene har rett til å gi tilsvarende disposisjonsrett til enhver annen virksomhet innen helsesektoren. Helseforetakene kan hver for seg benytte de rettigheter som er angitt ovenfor.

Alt digitalt materiale i prosjektet skal overleveres Helseforetakene, etter nærmere anvisning, både på tilgjengelige standardiserte formater og på originalformatet.

Dersom leverandøren i oppdraget skal bidra til å bearbeide eksisterende bygningsinformasjon, så ansees det som å være oppdragsgiveres eiendom.

Leverandøren kan be om byggherrens samtykke til å benytte prosjekteringsmateriale, herunder erfaringer, metoder, objekter, kildekoder som grunnlag for videreutvikling i andre prosjekter. Byggherren kan ikke nekte samtykke uten saklig grunn. Særskilte sikkerhetshensyn kan utgjøre saklig grunn til å nekte samtykke.

29 Lovgivning og tvisteløsning (jf. NS 8407 punkt 35.2, punkt 50.2 og punkt 50.3)

Kontrakten skal tolkes i samsvar med norsk lov.

NS 8407 punkt 35.2 bokstav a), punkt 50.2 og punkt 50.3 utgår, og erstattes med:

Twister mellom partene om kontraktsforholdet skal fortrinnsvis søkes løst på saksbehandlernivå.

Dersom tvisten ikke løses på dette nivået innen rimelig tid, skal tvisten flyttes til prosjektledernivå.

Hvis tvisten ikke er løst på dette nivået innen rimelig tid, skal tvisten flyttes til partenes øverste administrative ledere. Dersom konflikten ikke løses på dette nivå, gjelder NS 8407 punkt 50.4.

Vernetings for alle søksmål som måtte utspringe av kontrakten er Telemark tingrett.

30 Åpenhet, innsyn og revisjon

30.1. Åpenhet og innsyn

Det skal være kontinuerlig full åpenhet om alle forhold ved kontrakten. Byggherren har rett til innsyn i totalentreprenørens kvalitetssikringssystem, HMS-system og systemer for oppfyllelse av bestemmelser om samfunnsansvar, herunder lønns- og arbeidsvilkår. Innsynsretten gjelder også totalentreprenørens prosjektrekskap.

Byggherren har rett til innsyn i totalentreprenørens informasjon knyttet til økonomi, planlegging, prosjektering, anskaffelser, produksjonsprosessen, sikkerhet, helse og arbeidsmiljø, ytre miljø og kvalitet knyttet til gjennomføringen av kontrakten.

Byggherren har videre rett til innsyn i totalentreprenørens kalkyler, innkjøpsavtaler o.l., som er nødvendig for å få bekreftet totalentreprenørens selvkost for fastpris og etterfølgende endringsarbeider. Byggherrens rett omfatter også revisjon ved intervjuer, inspeksjon, kontroll og dokumentgjennomgang. Byggherren har rett til å la seg bistå av tredjeperson i forbindelse med revisjon. Byggherren har en ambisjon om å gjennomføre slik revisjon ved oppstart av gjennomføringsfasen, midtveis i prosjektet og ved prosjektavslutning.

Totalentreprenøren skal etter varsel vederlagsfritt yte rimelig assistanse ved slikt innsyn.

Totalentreprenøren skal sikre at byggherren har tilsvarende innsynsrett hos totalentreprenørens Direkte og indirekte kontraktsmedhjelpere, med mindre leveransen har en klart underordnet betydning for totalentreprenørens evne til å oppfylle sine forpliktelser overfor byggherren.

30.2. Revisjon, verifikasjon og andre gjennomgangsaktiviteter

Byggherren skal ha rett til å delta i planleggingen og utførelsen av totalentreprenørens inspeksjoner, Verifikasjoner, revisjoner og andre gjennomgangsaktiviteter.

Revisjoner skal utføres i henhold til ISO 19011:2011 og av personell som har formell utdanning innen Revisjon av styringssystemer. Byggherren har rett til å utføre både varslede og uanmeldte revisjoner og verifikasjoner, samt ledelsesinspeksjoner av totalentreprenøren og kontraktsmedhjelpere, så lenge kontraktsarbeidet pågår. Revisjoner og andre tilsynsaktiviteter utført av byggherre fritar ikke totalentreprenøren fra hans ansvar i forbindelse med kontraktsarbeidet.

30.3. Språk

Norsk språk skal benyttes under gjennomføringen av kontrakten. Totalentreprenøren bærer alt ansvar som måtte følge av feil og misforståelser hos personell som ikke behersker norsk på en tilfredsstillende måte. Det stilles krav om at norskspråklige nøkkelpersoner er til stede i hvert arbeidslag.

31 Taushetsplikt og media

Totalentreprenøren skal ikke uttale seg til media om forhold vedrørende kontraktsarbeidene uten på forhånd å ha konferert med byggherren. Generelt skal det henvises til byggherren i slike saker.

All profilering av prosjektet og/eller totalentreprenørens oppdrag for prosjektet, skal avklares med byggherren i forkant. Byggherren vil administrere oppsetting av byggeplasskilt (med unntak av skilting ifm HMS). Totalentreprenøren eller hans underentreprenører har ikke anledning til å montere egne skilt eller tavler for profilering av egen virksomhet i tilknytning til rigg- eller anleggsområder uten forhåndsgodkjennelse fra byggherren. Totalentreprenøren skal sørge for at også underentreprenører følger disse bestemmelser.

Totalentreprenøren har taushetsplikt om alle forhold som han får kjennskap til under forberedelse og gjennomføring av oppdraget og som ikke kan anses som offentlig tilgjengelig. Slik informasjon skal kun gjøres kjent for de hos totalentreprenøren som har behov for informasjonen for at totalentreprenøren skal kunne gjennomføre oppdraget i henhold til kontrakt. Taushetsplikten gjelder uten tidsbegrensning, også etter at kontrakten opphører. Samtlige involverte i prosjektet skal signere på Taushetserklæring, se bilag D.6.